

Javna ustanova `Nacionalni park Brijuni`, Brionska 10, 52212 Fažana, tel: +385 (0) 52 525 888, www.np-brijuni.hr/, kultura@np-brijuni.hr

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2025. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Kupnja

Zbirka razglednica

Nabavljene su tri razglednice dvije s motivima brijunskih stambenih vila s početka 20.st. (BRI/R-675, BRI/R-676) i jedna s motivom Fažanskog kanala datirana u 1920. g. (BRI/R-677)

Zbirka tiskane građe

Nabavljeno je 12 reklamnih markica s motivima brijunskog lječilišta iz 1913. god. (BRI/T-111 - BRI/T-122).

Zbirka varia

Nabavljen je porculanski tanjur s brijunskim žigom, proizveden u bečkoj tvornici Joseph Böck (BRI/V-15).

1.2. Terensko istraživanje

Provedeno je arheološko revizijsko istraživanje brončanodobnog tumula na brdu Kosir u suradnji s Odsjekom za arheologiju Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli - doc.dr.sc. Katarinom Geromettom i studentima arheologije.

Voditelj istraživanja: Veseljko Bašić.

Zamjenica voditelja: Katarina Gerometa.

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 11.03. do 25.03.2025.

Prilikom istraživanja sakupljena su 153 ulomka keramike, životinjskih kostiju, puževa, školjaka i kamenih oblutaka iz prapovijesnog i antičkog razdoblja.

Provedeno je arheološko zaštitno istraživanje na obalnom nasipu nekadašnje solane kako bi se utvrdila njegoa starost i način konstrukcije. Na području nekadašnje solane koja je funkcionirala od antike do ranog novog vijeka planiraju se radovi odmuljivanja jezera i

izgradnje akumulacijskog jezera i cjevovoda u svrhu revitalizacije degradiranog močvarnog staništa ptica koje se ondje nalazi.

Voditelj istraživanja: Veseljko Bašić.

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 07.05.2025. do 03.07.2025.

Prilikom istraživanja sakupljeno je 156 ulomaka keramike, metala, stakla i betona iz različitih perioda te životinjskih kostiju, puževa i školjaka.

Provedeno je geofizičko istraživanje na antičkom lokalitetu u uvali Verige na Velom Brijunu. Cilj istraživanja bio je putem georadarskog snimanja utvrditi jesu li pravilne, paralelne linije, vidljive na LiDAR-skim zračnim snimkama, koje se protežu preko dvaju niskih brežuljaka istočno od rimske maritimne vile u uvali Verige, antropogenog ili geomorfološkog podrijetla. Tom prilikom odabrane su dodatne lokacije unutar kompleksa vile, ne bi li se utvrdilo moguće postojanje dodatnih, do sad neotkrivenih struktura ispod zemlje.

Voditelj istraživanja: Veseljko Bašić, dipl. arh.

Stručni suradnik: prof. Fabian Welc, dr. hab. (Geo Archeo Service).

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 03.08.2025. do 09.08.2025.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Redovito se provjeravaju mikroklimatski uvjeti u izložbenim prostorima i čuvaonicama muzejske građe uz svakodnevno pražnjenje odvlaživača i bilježenje temperature i vlažnosti zraka. Redovito se kontroliraju prostori i građa kako bi se na vrijeme uočila prisutnost neželjenih štetnika.

Zbirka hotelskog posuđa

Očišćeno je 29 predmeta od alpake iz izložbene vitrine u hotelu Neptun.

Preventivno je zaštićeno i pohranjeno u beskiselinske kutije 1586 predmeta.

Zbirka namještaja

Predmeti su pregledani i preventivno zaštićeni beskiselinskim papirom (21 kom)

Memorijalna zbirka Josip Broz Tito

Predmeti su pregledani, očišćeni i dodatno preventivno zaštićeni folijom (3 kom).

Etnografska zbirka

Predmeti su pregledani te je po potrebi zamijenjen beskiselinski papir (297 predmeta).

Zbirka razglednica

Predmeti su pregledani te su po potrebi stare uložnice zamijenjene novim beskiselinskim (159 predmeta).

Zbirka zastava

Pregledano je, izmjereno, opisano i po potrebi usisano muzejskim usisavačem te preventivno zaštićeno 1097 zastava. Na zastave je prišivena pamučna trakica s inventarnim brojem.

Zbirka sporta

Predmeti su pregledani te su preventivno zaštićeni novim beskiselinskim papirom (63 predmeta).

Zoološka zbirka

Provedena je redovita godišnja preventivna zaštita zbirke od strane stručnih djelatnika Hrvatskog prirodoslovnog muzeja iz Zagreba. Tom prilikom tri diorame su obnovljene novom vegetacijom i podlogom.

Fototeka

Fotografije su pohranjene u nove beskiselinske uložnice (600 kom).

Dokumenti

Dokumenti su preventivno zaštićeni ulaganjem u beskiselinske uložnice i pohranom u beskiselinski registrator (48 kom).

Provedeno je redovno godišnje čišćenje vitrine i predmeta (staklene ljekarničke bočice, predmeti od alpake) u postavu Kuće za brodice.

Provedeno je redovno godišnje čišćenje citus vitrine i predmeta u Prirodoslovnoj izložbi.

Devet kočija u prostoru nekadašnje konjušnice je očišćeno i preventivno zaštićeno tyvek, beskiselinskim papirom.

Radi suzbijanja štetnika drva – uzročnika crvotočine u muzejskom prostoru provedena je fumigacija. Fumigaciju je provela Dezinsekcija d.o.o. iz Rijeke.

2.2. Konzervacija, 2.3. Restauracija

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na dvije slike iz brijunske zbirke umjetnina „Portret talijanske kraljice Jelene“ i „Talijanski kralj Viktor Emanuele III“, autora Cipriana Mannuccija. Radove većim dijelom financirane sredstvima Ministarstva kulture i medija proveo je Studio Restaura iz Pule. Voditelj radova Lara Tišljar, konzervator-restaurator.

Provedena je prva faza konzervatorsko-restauratorski radova na antičkom podnom mozaiku iz rimske vile u uvali Verige ugrađenom u podnicu crkve sv. Germana na Velom Brijunu. Radove većim dijelom financirane sredstvima Ministarstva kulture i medija proveo je Hrvatski restauratorski zavod. Voditelj radova je Toni Šaina, viši konzervator-restaurator.

Provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na kamenom cipusu iz Zbirke kamenih spomenika. Radove je proveo Arheološki muzej Istre. Voditelj radova Geni Gobić Bravar.

Izrađena je dopuna Elaborata s katalogom o zatečenom stanju i prijedlogom konzervatorsko-restauratorskih radova muzejske građe za izložbu o Paulu Kupelwieseru. Elaborat kao i dopunu istog izradila je firma Kvinar d.o.o. iz Podstrane.

U provedbi su konzervatorsko-restauratorski radovi na dvije golf torbe iz Zbirke sporta. Radove izvodi Daniela Šimičić, konzervator-restaurator tekstila i kože iz Zagreba.

U provedbi su konzervatorsko-restauratorskih radovi na umjetničkoj slici Madonna, autorice Marie Schoeffmann iz Zbirke umjetnina. Radove izvodi „Studio Restaura“ iz Pule.

U provedbi su konzervatorsko-restauratorskih radovi na 14 umjetnina na papiru iz Zbirke umjetnina. Radove izvodi „Studio Restaura“ iz Pule.

U provedbi je druga faza konzervatorsko-restauratorskih radova na antičkom podnom mozaiku iz rimske vile u uvali Verige ugrađenom u podnicu crkve sv. Germana na Velom Brijunu. Radove provodi Hrvatski restauratorski zavod.

Izrađen je Troškovnik s opisom stanja i prijedlogom istražnih radova na globusu iz Zbirke namještaja. Prijedlog istražnih radova su izradili konzervatori-restauratori Tanja Dujaković i Sanja Serhatlić, Sonja Đuraš i Mihael Štengl.

Izrađen je prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova na maketi jedrenjaka iz Zbirke namještaja. Prijedlog radova izradila je Lejla Šantić Jurčić, viši konzervator-restaurator (Rivive j.d.o.o.).

2.4. Ostalo

Provedeni su radovi sanacije uvećanih maketa kukaca na Stazi vidikovaca.

U prostoru nekadašnje konjušnice postavljena je nova rasvjeta.

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga

Pretpovijesna zbirka

- upis predmeta, 81 inventarna jedinica, M++
- nadopuna podataka za lokalitet Brioni-Berta (mjerjenje, vaganje, fotografiranje), 74 predmeta, M++
- unos fotografija, 3 unosa, M++

Zbirka kamenih spomenika – nadopuna podataka , 1 upis, M++

Etnografska zbirka - nadopuna podataka (povezivanje s fototekom i nadopuna opisa), M++

Zbirka namještaja - nadopuna podataka (povezivanje s fototekom, upis smještaja), M++

Zbirka nacrti i karata - nadopuna podataka, 60 upisa, M++

Zbirka tiskane građe – upis predmeta, 21 inventarna jedinica, M++

Zbirka fotografija – upis predmeta, 1 inventarna jedinica, M++

Zbirka zastava – unos 142 zapisa, M++

- nadopuna 89 zapisa, M++
- fotografirano 1101 predmet, 965 unosa u M++

Zbirka umjetnina - nadopuna podataka (povezivanje s fototekom), 250 upisa, M++

- nadopuna podataka (smještaj), 57 upisa, M++

Zbirka varia – upis predmeta, 1 inventarnih jedinica, M++

Zbirka razglednica – upis predmeta, 3 inventarne jedinice, M++

- nadopuna podataka, 2 upisa, M++

- nadopuna, 636 fotografija, M++

Geološko-paleontološka zbirka – nadopuna podataka, povezivanje s dokumentacijom o kon-rest. radovima, 5 upisa, M++

Mineraloško-petrografska zbirka – fotografiranje predmeta – 345 kom

Zoološka zbirka – nadopuna podataka, 15 upisa, M++

Knjiga pohrane- 2 upisa, M++

Knjiga izlaska – 19 upisa, M++

3.9. Ostalo

Pedagoška aktivnost, 13 upisa, S++

Fototeka, 62 upisa, S++

Evidencija terenskih izvješća, 3 upisa, S++

Izdavačka djelatnost – 5 upisa, S++

Izložbe, 2 upisa, S++

Posebna događanja, 1 upis, S++

Stručni i znanstveni rad, 2 upisa, S++

Dokumenti – 48 upisa, S++

Dokumentacijski crteži – 175 upisa, S++

Konzervatorsko-restauratorski radovi – 4 upisa, S++

Knjiga negativa – 174 upisa, S++

Medijateka – 123 upisa, S++

Projekti – 13 upisa, S++

Filmoteka – nadopuna (ključne riječi) – 207 upisa, S++

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

Darivanjem je nabavljeno 4, a kupnjom 6 knjiga te je knjižnični fond povećan za 10 knjiga.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

U zgradi parne kupelji u postavu *Fotoizložba Josip Broz Tito na Brionima* izbljedile i oštećene fotografije zastava državnika koji su posjećivali otočje zamijenjene su novim printevima.

U zgradi parne kupelji u *Prirodoslovnoj izložbi* obnovljene su tri diorame postavljanjem nove vegetacije i podloge. Dotrajale naljepnice s legendama na dioramama su zamijenjene novima.

6. STRUČNI RAD

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

U sklopu arheološkog istraživanja na lokalitetu područje Saline izvršena je identifikacija/determinacija arheološke i kartografske građe.

U sklopu arheološkog istraživanja na lokalitetu Vrh Kosir izvršena je identifikacija/determinacija arheološke građe.

Zirka razglednica - identifikacija građe, upis u zbirku

Zbirka tiskane građe - identifikacija građe, upis u zbirku

Zbirka zastava - identifikacija građe, upis u zbirku

Zbirka varia - identifikacija građe, upis u zbirku.

Zbirka kastrum – identifikacija građe

Prikupljanje informacija i istraživanje građe vezano uz novi stalni postav posvećen Paulu Kupelwieseru.

Fotodokumentacija i pisanje izvještaja o dosad neevidentiranoj građevini u uvali Saline

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Pretpovijesna zbirka – za izradu doktorskog rada *Eneolitik u Istri*.

Etnografska zbirka – za potrebe istraživanja pokladnih običaja. Uvid zatražilo Kulturno društvo folklornih dejavnosti “Korant” Spuhlja.

Zbirka nacrti i karata – za potrebe izrade disertacije.

Zbirka nacrti i karata – za potrebe izrade geomorfološke studije Brijuna.

Geološko-paleontološka zbirka i Fototeka – za potrebe pisanja članka.

Dokumentacija - za potrebe geofizičkog istraživanja arheološkog lokaliteta Verige.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

Sudjelovanje u funkciji facilitatora na seminaru o očuvanju mreže vlažnih staništa GREW u Fažani.

Sudjelovanje na EDIH Adria susretu u Rijeci – savjetovanje vezano za implementaciju digitalnih solucija u upravljanju nacionalnim parkom na kojem su se prezentirali rezultati s prethodnog savjetovanja.

6.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

Djelatnica Odsjeka za zaštitu kulturne baštine Gabriela Braić položila je stručni ispit za zvanje kustosa 20. 09. 2025. Tema pismenog rada bila je Zbirka zastava javne ustanove Nacionalni park Brijuni.

Djelatnica Odsjeka za zaštitu kulturnih dobara sudjelovala je na online radionici Muzejskog dokumentacijskog centra naziva „Otpis muzejske građe u muzejskoj legislativi, muzejskoj dokumentaciji i bazi podataka“ 09.12.2025.g.

Djelatnici Odsjeka za zaštitu kulturne baštine prisustvovali su na kongresu o austougarskim fortifikacijama – FORTIC – održanom na Velom Brijunu – 15.09.2025.

Djelatnici Odsjeka za zaštitu kulturne baštine prisustvovali su na znanstveno-stručnom skupu Tragovima dinosaura- između znanosti i očuvanja održanom na Velom Brijunu od 14. do 16.10.2025.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Informacije vezano uz literaturu o brijunskoj arhitekturi za potrebe pisanja članka za slovenski časopis Outsider i Hiše.

Informacije o provedenim geofizičkim istraživanjima na otoku za potrebe provođenja novih geofizičkih istraživanja u uvali Verige.

Informacije vezano uz vanjskopolitičke odnose Egipta i Jugoslavije (posjete predsjednika Naseru predsjedniku Titu na Brijunima) za potrebe istraživačkog projekta profesorice sa Sveučilišta Carleton u Kanadi.

Informacije vezano uz vojnu kasarnu na Velom Brijunu za potrebe izložbe "Veljko Vlahović - glas slobodne Jugoslavije" u organizaciji Muzeja Jugoslavije u Beogradu i Narodnog muzeja Crne Gore.

Informacije vezano uz obitelj Kupelwieser i obitelj Lenz upit, privatno istraživanje.

Informacije vezano uz objekte na otoku Sv. Jerolim za Konzervatorski odjel u Puli.

Informacije vezano uz brijunske vile i cadillac za reportažu emisije More (HRT).

Informacije o brijunskim hotelima za potrebu projekta nabave dizalica topline.

Mentoriranje kustosice pripravnice vezano uz stručni rad za polaganje ispita za zvanje kustosa.

Informacije o skulpturi Josipa Broza Tita za potrebe izrade Monografije Brijuna.

Informacije vezano uz Kuću za brodice, upit privatna osoba.

Informacije vezano uz brijunske kočije, upit privatna osoba.

Konzultacije vezano uz pozicije snimanja starih razglednica na Brijunima, upit privatna osoba.

Informacije o golf torbama (Zbirka sporta) za potrebe izrade prijedloga konzervatorsko-restauratorskih radova.

Informacije o globusu (Zbirka namještaja) za potrebe izrade prijedloga konzervatorsko-restauratorskih radova.

Informacije o jedrenjaku (zbirka namještaja) za potrebe izrade prijedloga konzervatorsko-restauratorskih radova.

Informacije o umjetničkim slikama (Zbirka umjetnina) za potrebe izrade konzervatorsko-restauratorskih radova.

Informacije vezano za brijunsku baru za potrebe projekta uređenja lokacije.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Društvo muzealaca i galerista Istre

Hrvatsko arheološko društvo

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

Na Facebook stranici Javne ustanove Nacionalni park Brijuni pod nazivom *Brijunski vremeplov* objavljuju se kratki tekstovi vezani uz osobe ili događaje iz brijunske prošlosti.

Na mikrostranici Javne ustanove Nacionalni park Brijuni pod nazivom „Aktivnosti parka“ na kojoj se predstavlja rad Odjela stručnih poslova dio kojeg je i Odsjek za zaštitu kulturnih dobara objavljeni su slijedeći tekstovi vezani uz kulturno-povijesnu baštinu parka:

Nastavak arheološkog istraživanja na Vrhcu Kosir

<https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka/nastavak-arheoloskog-istrazivanja-na-vrhu-kosir>

Brijunske kočije

<https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka/brijunske-kocije>

Konzervatorsko-restauratorski radovi na dvije slike iz brijunske Zbirke umjetnina

<https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka/konzervatorsko-restauratorski-radovi-na-dvije-slike-iz-brijunske-zbirke-umjetnina>

Međunarodni dan muzeja 2025.

<https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka/medunarodni-dan-muzeja-2025>

6.13. Ostalo

Na poziv Ministarstva kulture i medija za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH za 2026. za muzejsku djelatnost, u listopadu 2025. prijavljen je program konzervatorsko-restauratorskih radova na muzejskoj građi za potrebe stalnog postava.

Na poziv Ministarstva kulture i medija za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH za 2026. za zaštitu i očuvanje nepokretnih kulturnih dobara., u listopadu 2025. prijavljena je druga faza sanacije rimskog mozaika iz crkve sv. Germana na Velom Brijunu.

Na poziv Ministarstva kulture i medija za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH za 2026. za zaštitu i očuvanje nepokretnih kulturnih dobara., u listopadu 2025. prijavljen je program obnove austro-ugarske fortifikacijske baterije Giaccone/Monte Peneda na Velom Brijunu.

Na Javni poziv Turističke zajednice Istarske županije za 2025. g. za potporu za manifestacije prijavljen je program otvaranja izložbe *Brijunske kočije*, te su za isti odobrena sredstva.

Na Javni poziv Turističke zajednice Istarske županije za 2026. g. za potporu za manifestacije prijavljen je program *Priče s Malog Brijuna*.

Priprema dokumentacije za prijavu projekta *Posjetiteljski i prezentacijski centar Vila Kupelwieser u Nacionalnom parku Brijunu* na Integrirani teritorijalnog programa (ITP) 2021-2027. za održivi razvoj otoka.

Priprema dokumentacije i tekstovi za prijavu JU NP Brijuni za dobivanje certifikata Green Destination.

Projekt *Brijuni za sve – kultura bez granica* prijavljen na poziv Ministarstva kulture i medija na program Europskog socijalnog fonda *Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.* - *Inkluzivne usluge ustanova u kulturi* prošao je drugu fazu postupka dodjele sredstva – Procjenu kvalitete te je odlučeno da se za projekt može donijeti Odluka o financiranju.

Izrađena je slijedeća dokumentacija:

Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi – Posjetiteljski i prezentacijski centar vila Kupelwieser u NP Brijuni, studiju je izradila Aranea, Agencija za poslovno savjetovanje i marketing.

Elaborat zaštite od požara za vilu Kupelwieser, elaborat je izradio TGI d.o.o. (Jadranka Mikša dipl.ing.sig.)

Idejno rješenje obnove i rekonstrukcije zgrade Zimskog bazena na otoku Veli Brijun, rješenje je izradio arhitektonski studio Arch i machine d.o.o.

Izvještaj o arheološkom istraživanju na području Salina 2025., Veseljko Bašić

Izvještaj o arheološkom istraživanju na vrhu Kosir 2025., Veseljko Bašić

Izvještaj o geofizičkom istraživanju u uvali Verige 2025., Fabian Welc, Veseljko Bašić

Plan digitalizacije muzejske građe i dokumentacije za razdoblje 2025.-20230.

Istraživanje građe vezane uz Paula Kupelwiesera i obitelj Kupelwieser za potrebe novog stalnog postava.

Istraživanje građe i dokumentacije vezano uz brijunske kočije za potrebe prezentacije kočija u prostoru konjušnice na Velom Brijunu. Pisanje tekstova.

Istraživanja vezano uz izložbu Tragovi u stijeni. Pisanje tekstova.

Istraživanje građe i dokumentacije vezano uz Zbirku zastava.

Istraživanje građe i dokumentacije vezano uz Mali Brijun i fortifikacije za potrebe izrade interpretacijskih panoa u tvrđavi Brioni Minor.

U sklopu održavanja kongresa o austrougarskim fortifikacijama – FORTIC od 12. do 17.09.2025. u hotelu Neptun izloženi su odabrani plakati nastali tijekom održavanja Međunarodnih ljetnih radionica arhitekture na Brijunima.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Obvezni podaci:

-Naziv izložbe

Kad su dinosauri šetali Istrom – stoljeće istraživanja

-Mjesto održavanja i prostor

Veli Brijun, crkva sv. Roka

-Vrijeme trajanja

12. travnja 2025. – 31. listopada 2025.

-Autor(i) stručne koncepcije

Damir Pocrnić

- Opseg (broj eksponata)

7 panoa i 111 dječjih radova

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

<https://www.np-brijuni.hr/hr/brijuni/kulturno-povijesna-bastina/povremene-izlozbe/kad-su-dinosauri-setali-istrom-stoljece-istrazivanja>

-Vrsta

Umjetnička, edukativna, tuzemna, skupna

-Tema (*kratak opis*)

Izložba Kad su dinosauri šetali Istrom - stoljeće istraživanja postavljena je u crkvi sv. Roka na Velom Brijunu povodom obilježavanja stote godišnjice od prvog stručnog opisa fosilnih tragova kretanja dinosaura na Brijunima i ujedno prvog u Hrvatskoj.

Adolf Bachofen Echt, austrijski paleontolog 1925. godine istražio je i opisao tragove kretanja dinosaura na rtu Ploče na mjestu nekadašnjeg kamenoloma na jugoistočnom djelu otoka Veli Brijun.

Javna ustanova Nacionalni park Brijuni obilježava stotu godišnjicu otkrića fosila dinosaura u suradnji s Javnom ustanovom Natura Histrica i Javnom ustanovom Kamenjak. Tim je povodom realizirana i izložba o tragovima dinosaura u suradnji s lokalnim dječjim vrtićima i osnovnim školama te spomenutim partnerskim institucijama.

Dječji radovi inspirirani ovim drevnim gmazovima izrađeni su od otpadnog materijala i pokazuju svu raznolikost i bogatstvo dječje mašte. Cilj izložbe bio je informirati kako najmlađe tako i širu javnost o brojnosti i vrijednosti otisaka na našem području, ali jednako tako skrenuti pažnju na činjenicu da su dinosauri milijunima godina za sobom ostavili samo svoje fosilne tragove, dok ljudi ostavljaju velike količine otpada, narušavajući time prirodu.

U izradi dječjih radova sudjelovali su dječji vrtić „Sunce“ iz Fažane, „Maslačak“ iz Pule i dječji vrtići „Medulin“, te osnovne škole „Fažana“, „Mate Demarina“ iz Medulina i područna škola „Banjole“.

Na izložbi su predstavljeni brijunski lokaliteti na kojima su otkriveni otisci stopala dinosaura, četiri nalazišta na Velom Brijunu - rt Ploče, lokalitet Vrbanj/Barban, Trstike i Plješivac te nalazišta na otocima Vanga i Vrsar. Na otočju je pronađeno pet različitih tipova otisaka dinosaura što je za ovako malo područje kao što su Brijuni jedinstvena pojava čineći tako naš Nacionalni park vrijednim spomenikom geobaštine

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*)

Posjetitelji Parka

Obvezni podaci:

-Naziv izložbe

Iz Brijunskih zbirki – Tragovi u stijeni

-Mjesto održavanja i prostor

Veli Brijun, Fotoizložba

-Vrijeme trajanja

10. travnja 2025. – ožujak 2026.

-Autor(i) stručne koncepcije

Snežana Smolić

Veseljko Bašić

- Opseg (broj eksponata)

1 pano, 3 izložka

-Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

<https://www.np-brijuni.hr/hr/brijuni/kulturno-povijesna-bastina/povremene-izlozbe/iz-brijunskih-zbirki-tragovi-u-stijeni>

-Vrsta

Prirodoslovna, tuzemna, informativna

-Tema (*kratak opis*)

Povodom obilježavanja stote godišnjice od prvog stručnog opisa fosilnih tragova kretanja dinosaura na Brijunima i ujedno prvog u Hrvatskoj u brijunskom muzeju postavljena je vitrina s fosilima iz Geološko-paleontološke zbirke Brijuna. Ovom malom izložbom, nazvanom *Tragovi u stijeni*, željelo se predstaviti vrijednu geološko-paleontološku baštinu brijunskog otočja.

Izloženi ulomak stijene s otiskom stopala dvonožnog dinosaura, star oko 105 milijuna godina, potječe s rta Ploče na kojem su prvi puta na tlu Hrvatske zabilježeni tragovi ovih izumrlih životinja. Otkako ga je, prije točno jednog stoljeća, opisao austrijski industrijalac i paleontolog Adolf Bachofen Echt, na brijunskom je otočju pronađeno oko 300 tragova u stijeni, na za sad 8 potvrđenih nalazišta – četiri na Velom Brijunu te na otocima Vangi, Galiji i Vrsaru.

Danas znamo da je najmanje pet vrsta dinosaura hodalo brijunskim obalama, od malih i velikih dvonožnih mesojeda - teropoda, do golemih četveronožnih biljojeda – sauropoda. No dinosauri nisu jedini koji su ostavili svoje tragove u stijeni. Izloženi su i primjerci drevnih morskih puževa – nerinea i golemih, grebenotvornih školjkaša – rudista. Ovi su organizmi, zajedno s dinosaurima izumrli prije otprilike 65 milijuna godina, a njihovi sačuvani fosili danas tvore vrijedan dio bogate geološko-paleontološke baštine Nacionalnog parka Brijuni.

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*)

Posjetitelji Parka

Obvezni podaci:

-Naziv izložbe

Brijunske kočije

-Mjesto održavanja i prostor

Veli Brijun, prostor konjušnice

-Vrijeme trajanja

04. srpnja 2025. – 31. kolovoza 2025.

-Autor(i) stručne koncepcije

Snežana Smolić

- Opseg (broj eksponata)

7 panoa i 9 eksponata

-Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu)

<https://www.np-brijuni.hr/hr/aktivnosti-parka/brijunske-kocije>

-Vrsta

povijesna, informativna, tuzemna

-Tema (kratak opis)

Ovoga ljeta u Nacionalnom parku Brijuni otvorena je izložba kočija u prostoru nekadašnje konjušnice kako bi se posjetiteljima predstavio ovaj, do sada, manje poznati dio bogate brijunske kulturne baštine

Tradicija vožnje kočija na Brijunima potječe s kraja 19. i početka 20. st. kada je ovakav način prijevoza još uvijek bio uobičajen. Zaslugom tadašnjeg vlasnika otočja Paula Kupelwiesera, Brijuni su postali poznato turističko odredište, a vožnja kočijom bila je dio bogate turističke ponude.

Tijekom 20-ih i 30-ih godina 20. stoljeća kočije su se nastavile upotrebljavati za izlete četveropregom kao i za prijevoz gostiju do polo igrališta gdje su se pratile utakmice ovog atraktivnog i tada izuzetno popularnog sporta. Za prijevoz se koristila poštanska kočija koju su vukla četiri konja i koja je mogla prevesti veći broj ljudi.

Danas se na otoku nalazi devet kočija koje, iako potječu s kraja 19. i početka 20. st., na Brijune su, većinom, došle kasnije. Na otok su dopremljene, kupljene ili su stigle kao poklon predsjedniku Jugoslavije Josipu Brozu Titu te su se od 50-ih godina prošlog stoljeća koristile u protokolarne svrhe za prijevoz gostiju. Njima su se otokom vozili brojni Titovi suradnici i gosti među kojima i mnogi državnici, kraljevi, carevi i članovi njihovih obitelji.

Zanimljivost brijunskih kočija je u njihovoj raznolikosti - od jednostavnijih lovačkih preko elegantnih građanskih do luksuznijih tipova omiljenih među aristokracijom.

Izloženo je devet kočija od kojih su četiri lovačke, dvije pripadaju tipu Viktorija te po jedna kočija tipa Milord, Landau i Barouch.

Iako se danas više ne koriste kao prijevozno sredstvo brijunske kočije svjedoče o raznolikosti nekadašnje namjene i majstorstvu izrade te nam otkrivaju svoje bogato kulturno, društveno i tehničko nasljeđe.

-Korisnici (kome je izložba namijenjena)

Hotelski gosti, Izletnici

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

- Plakat izložbe *Kad su dinosauri šetali Istrom – stoljeće istraživanja*, Zagreb 2025.
- Deplijan izložbe *Kad su dinosauri šetali Istrom – stoljeće istraživanja*, Zagreb 2025.
- Plakat stručnog skupa *Tragovima dinosaura - između znanosti i očuvanja*, Zagreb 2025.
- Deplijan stručnog skupa *Tragovima dinosaura - između znanosti i očuvanja*, Zagreb 2025.
- Knjiga sažetaka *Tragovima dinosaura - između znanosti i očuvanja* (online publikacija)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

Stručno vodstvo za grupu studenata iz SAD-a na lokalitetu Verige, uz prezentaciju djelatnosti Odsjeka za zaštitu kulturnih dobara.

Datum: 13.03.

Broj posjetitelja: 22

Stručno vodstvo po brijunskim arh. lokalitetima za studente Odsjeka za arheologiju sa Sveučilišta Jurje Dobrile koji su sudjelovali na arh. istraživanju na Vrh Kosir.

Datum: 18.03.

Broj posjetitelja: 4

Stručno vodstvo po odabranim brijunskim kulturno-povijesnim lokacijama i muzeju za glavnog urednika i snimatelja časopisa Wanderlust.

Datum: 08.05.

Broj posjetitelja: 2

Stručno vodstvo grupe studenata iz Sveučilišta u Kopru (FAMNIT) na lokalitetu Verige te prezentacija djelatnosti Odsjeka za zaštitu kulturnih dobara. Vodstvo na engleskom.

Datum: 13.05.

Broj posjetitelja: 14

Stručno vodstvo (arheološka tura) za dobitnike Mastercardovog Priceless paketa.

Datum: 13.05.

Broj posjetitelja: 2

Stručno vodstvo po odabranim arheološkim i kulturno-povijesnim lokacijama na Velom Brijunu za studente Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli u sklopu Međunarodnog dana muzeja.

Datum: 20.05.

Broj posjetitelja: 3

Arheološka vođena tura za udrugu poduzetnika iz SAD-a po brijunskim arheološkim lokalitetima.

Datum: 28.05.

Broj posjetitelja: 16

Stručno vodstvo po utvrdi na Malom Brijunu za učesnike kongresa FORTIC.

Datum: 15.09.

Broj posjetitelja: 50 cca.

Stručno vodstvo - arheološka tura - za posjetitelje iz SAD-a po brijunskim arheološkim lokalitetima.

Datum: 16.09.

Broj posjetitelja: 2

Vodstvo na Malom Brijunu povodom Dana otvorenih vrata, a ujedno Dana europske baštine s temom "graditeljska baština". Vodstvo je obuhvaćalo obilazak utvrde Brioni Minor i pješačke edukativne staze Brijunske kamene priče.

Datum: 26.10.

Broj posjetitelja: 46

Stručno vodstvo za grupu paleontologa po lokalitetu rimske vile u uvali Verige.

Datum: 07.11.

Broj posjetitelja: 6

Stručno vodstvo po odabranim otočkim lokacijama za goste iz morske biološke postaje Piran.

Datum: 12.12.

Broj posjetitelja: 28

11.3. Radionice i igraonica

Dan dinosaura obilježio se 12. travnja uz vodstva i edukativne radionice, 815 posjetitelja.

Dan oprašivača obilježio se 24. svibnja raznovrsnim edukativno-zabavnim programima, 718 posjetitelja.

Tijekom srpnja održane su četiri petodnevne ljetne škole Mali čuvari Brijuna u sklopu kojih se održavala i radionica *Mali arheolozi* i predavanje o dinosaurima na rtu Vrbanj, 69 polaznika.

Noć šišmiša obilježila se 04. rujna raznovrsnim edukativno-zabavnim programima, 335 posjetitelja.

Edukativna radionica za učenike trećih razreda OŠ Fažana na temu maslinovog ulja održana je 07. studenog, 32 učenika.

11.4. Ostalo

Izrada i vođenje edukativnog Božićnog kviza za djelatnike Nacionalnog parka (08.12.), 50 sudionika.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Web članak o Festivalu oprašivača (Jutarnji list)

Web članci o otvorenju izložbe Brijunskih kočija (crovijesti.com, dalmatinskiportal.hr, magazin hrt.hr, morski.hr, Glas Istre).

Web članak o dokumentarnom filmu Brijuni - Otoci povijesti i divlje ljepote autora Gorana Šafareka (01portal.hr).

Web članka najave Noći šišmiša na Velom Brijunu (Glas Istre).

Novinski članak o otvorenju izložbe Brijunskih kočija (Glas Istre).

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

-RH 8 %

-lokalna samouprava %

-vlastiti prihod 90,81 %

-sponzorstvo %

-donacije 0,12 %

-EU fondovi 1,07 %

15.2. Investicije (u eur)- 488.812,42 EUR

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	87.832				87.832		4.271			4.271	92.103
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	24.205				24.205		941			941	25.146
GRUPE - odrasli (broj osoba)	16.408				16.408					0	16.408
GRUPE - vrtići, osnovna i srednja škola	28.410				28.410	336				336	28.746
GRUPE - studenti	10.110				10.110					0	10.110
OSOBE S INVALIDITETOM (broj osoba)	1.400				1.400					0	1.400
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	15.726				15.726					0	15.726
UKUPNO:	168.365	0	0	0	168.365	336	5.212	0	0	5.548	173.913

